

EERO VAARA, JANNE TIENARI ja NIINA ERKAMA

Ne glider in!

Yritysjärjestelyiden metaforisesta rakentumisesta tiedotusvälineissä

TIIVISTELMÄ

Organisaatiomuutokseen keskittyviä metafora-analyyseja on tehty varsin vähän. Näin on myös fuusioiden ja yritysostojen kohdalla, vaikka tällaiset yritysjärjestelyt tuntuisivat dramaattisina ilmiöinä erityisen hedelmällisiltä tutkimuskohteilta. Tämän tutkimuksen tavoitteena on paikata tätä aukkoa analysoimalla yritysjärjestelyitä koskevaa julkista keskustelua metaforisesta näkökulmasta käsin. Me tarkastelemme tässä artikkelissa fuusioiden ja yritysostojen ketjua, joka johti vuosina 1995–2000 Nordea-finanssiryhmän syntymiseen. Me keskitymme näistä tapauksista kertovien suomalaisten lehtitekstien metaforisiin elementteihin. Analyysimme osoittaa, (1) miten fuusioita ja yritysostoja merkityksellistävät metaforat liittyvät usein sotaan ja taisteluun, avioliittoon ja perhe-elämään sekä urheiluun, (2) miten metaforat uusintavat ja rakentavat historiallis-kulttuurisia käsityksiä kansoista, taloudesta ja yritysorganisaatioista sekä (3) miten tämän perusteella metaforavalinnat eivät ole "neutraaleja" retorisia ratkaisuja vaan olennainen osa yritysjärjestelyiden diskursiivista rakentumista.

EERO VAARA, Professori

Ecole Management de Lyon • e-mail: VAARA@em-lyon.com

JANNE TIENARI, Professori

Lappeenrannan teknillinen yliopisto • e-mail: janne.tienari@lut.fi

NIINA ERKAMA, Tutkija

Helsingin kauppakorkeakoulu • e-mail: erkama@hkkk.fi